

Підсумки роботи економіки міста у 1 півріччі 2004 року

У 2004 році головні дії міської влади підпорядковуються подальшому послідовному підвищенню якості життя мешканців міста через налагодження систем управління містом, забезпечення його життєдіяльності, посилення соціального захисту малозабезпечених громадян.

Цілі та завдання, які місто ставить перед собою, збігаються з головними завданнями Програми діяльності Кабінету міністрів України „Послідовність. Ефективність. Відповідальність.” та підтримуються зусиллями підприємств та організацій міста, його городянами.

Це досягається створенням сприятливих умов для економічного зростання, формуванням позитивного інвестиційного іміджу міста, підтримкою малого підприємництва, і, як наслідок, збільшенням доходів бюджету – запоруки вирішення проблем міської громади.

У I півріччі поточного року **доходи міста (у вигляді податків і зборів)** становили **179,3 млн.грн.**, з яких **до Державного бюджету** спрямовано **106,4 млн.грн.**, **до обласного бюджету - 10,3 млн.грн.**, у міському бюджеті залишилося **62,6 млн.грн.**

Крім того, з **Державного бюджету повернуто** у вигляді трансфертів до міського бюджету **25 млн.грн.**, які використовуються на соціальні цілі (допомога сім'ям з дітьми, відшкодування пільг по оплаті комунальних і транспортних послуг окремим категоріям громадян та інші).

Зібрано податків, млн.грн.	Спрямовано до		
	державного бюджету	обласного бюджету	міського бюджету
179,3	106,4	10,3	62,6
У % : 100	59,0	6,0	35,0

У галузевому розрізі: найбільші суми податків сплачуються підприємствами **промисловості** - 77 млн.грн. (43%), **транспорту та зв'язку** – 22 млн.грн. (12%), **торгівлі та громадського харчування** – 17 млн.грн. (10%), **будівельними організаціями** - 10,5 млн.грн. (6%).

У розрізі податків :

- v **акцизний збір** - 53 млн.грн. (30%), основним платником якого є ВАТ „Нафтопереробка”.
 - v **прибутковий податок** з громадян міста - 46 млн.грн. (27%).
 - v **податок на прибуток** - 25 млн.грн. (14%), головними платниками якого є ТОВ “Співдружність ініціативних працездатних інвалідів”, Херсонський морський торговельний порт, ВАТ “Херсонський комбінат хлібопродуктів”, ВАТ “Укртелеком”, ВАТ “Херсонська ТЕЦ” та інші.
 - v **податок на додану вартість** - 20 млн.грн. (11%) (ВАТ “Херсонобленерго”, “Херсонгаз”, “Херсонський хлібокомбінат”, “Херсонський облавтодор” та інші).
 - v платниками **єдиного податку** сплачується 11 млн.грн. (6%), найбільшими платниками єдиного податку є ринки міста, аудиторські фірми, телекомпанії міста (а саме: “Вікторія”, “Норма”, “Вітал”) , “Херсонський автовокзал”, “Херсонпарксервіс”.
 - v **податок на землю** - 4,7 млн.грн. (4%), головними платниками якого є промислові підприємства міста (ВАТ: “Херсоннафтопереробка”, “Херсонські комбайни”, суднобудівний та судноремонтні заводи, “Херсонський завод карданних валів”, “Електромашиннобудівний завод”).
- **Основним джерелом формування бюджету територіальної громади є прибутковий податок.** Тому поліпшення стану виплати заробітної плати в місті знаходиться на постійному контролі. На сьогодні заборгованість із виплати заробітної плати на 126 підприємствах та організаціях небюджетної сфери складає 22,4 млн.грн. За рахунок цього **міська територіальна громада недотримала 3 млн.грн.**, які могли бути використані на вирішення нагальних проблем міста.

Незважаючи на зменшення ставки податку з початку року майже на третину (з 20% до 13%, тобто на 7%), завдяки зростанню заробітної плати за цей період на 11% (до 484,97 грн.), обсяги даного податку вдалося утримати від значного скорочення (6 місяців п.р. – 46 млн.грн., 6 місяців 2003 року – 47 млн.грн., скорочення – 1 млн.грн., або приблизно 2%).

- В місті також проводиться цілеспрямована політика щодо збільшення надходжень

місцевих податків і зборів (підвищення рівня збираємості ринкового збору, підпорядкування парковок), збільшення надходжень коштів від приватизації комунального майна та продажу земель несільськогосподарського призначення, скорочення збитковості підприємств. У 2003 році ці надходження склали 4,3 млн.грн., у 1 півріччі – 3,3 млн.грн. Питома вага їх у загальних надходженнях зросла з 1% у 2003 році до 2,2% за 1 півріччя п.р.

Тобто, підсумовуючи вищесказане, міська громада у I півріччі мала у своєму розпорядженні 87,6 млн.грн. доходів.

Видатки у I півріччі виглядали наступним чином:

в профінансовано установи, організації, підприємства на загальну суму **84,1 млн.грн.** Профінансовано з перевагою такі галузі, як **освіта, охорона здоров'я, будівництво.** За рахунок цього у бюджетній сфері встановлено (з січня п.р.) мінімальну заробітну плату на рівні 205 грн. на місяць, а також проведено відновлення міжпосадових співвідношень в оплаті праці працівників бюджетної сфери (з 1 березня п.р.).

**Видатки міського бюджету за I півріччя 2004 року
(у порівнянні з I півріччям 2003 року)**

(оперативні дані, тис.грн.)

Галузі	Профінансовано				Темп росту, %
	I півр. 2003 р		I півр. 2004 р		
	Всього	у т.ч. з/плата	Всього	у т.ч. з/плата	
1	2	3	4	5	6
Освіта	22963,0	16596,3	32830,9	25535,7	143,0
Охорона здоров'я	13928,6	9407,2	19444,8	14335,8	139,6
Органи місцевого самоврядування	2606,3	1440,2	3056,5	1978,8	117,3
Програма „Правопорядок”	531,0		114,2		21,5
Культура	1180,3	810,0	1799,0	1360,6	152,4
Фізкультура і спорт	379,4	209,6	440,1	251,0	116,0
Соцзахист	10044,8	125,7	13098,2	234,7	130,4
<i>у т.ч виплати допомоги сім'ям з дітьми</i>			4331,7		
<i>відшкодування витрат по житлово-комунальних субсидіях</i>			2303,0		
<i>пільги на оплату житлово-комунальних послуг</i>			5703,2		
<i>Програма „Вдячність”</i>			23,0		
<i>Програма „Муніципальний хліб”</i>			76,7		
<i>Харчування малозабезпечених громадян</i>			67,7		
<i>Пільги по оплаті житлово-комунальних послуг та послуг зв'язку за рішеннями міської ради</i>			97,8		
<i>Утримання соціально-трудового центру дітей-інвалідів та центру запобігання ранньому сирітству</i>			312,7		
Компенсація за перевезення пільгових категорій громадян			1949,2		
Житлово-ком. господарство	7869,1		2918,3		37,1
у тому числі:					
капремонт житл. фонду	2496,0		443,0		17,7
благоустрій міста, у т.ч:	5360,5		2364,1		44,1
- утримання вулично-дорожньої мережі (прибирання, посипка)			937,6		
- за виконанні роботи по ліквідації наслідків стихії у зимовий період			179,8		
- озеленення			440,6		
- освітлення			498,0		
- утримання, ремонт фонтанів			22,3		
- благоустрій меморіалу кладовища по вул.Молодіжній, 1			14,8		

- відлов та поховання бродячих собак			2,6		
- ремонт, утримання ливневок			77,5		
- встановлення ґрат дощеприймальників			8,9		
- обслуговування та встановлення знаків			50,1		
- розмітка доріг			87,1		
- обслуговування світлофорів			40,8		
- відкачка води з переходів			4,0		
Засоби масової інформації	106,0		92,0		86,8
Кошти на програму відновлення тепломереж	888,0		303,0		34,1
Будівництво, у т.ч.:	662,7		1092,1		164,8
- реконструкція школи № 31			29,0		
- аварійно-відновлювальні роботи школи № 29			139,4		
- будівництво грязелікарні			10,4		
- будівництво свердловини у сел. Янтарному			141,4		
- реконструкція водопровідних мереж по вул. Кірова			14,6		
- реконструкція системи каналізації школи № 2 по вул. Білоруській, 1			7,7		
- ліквідація підтоплення вул. 10,11 Північна			40,0		
- будівництво газопроводу по вул. Шовкуненко			8,8		
- реконструкція магістральної тепломережі по вул. Цюрупинській			142,6		
- корегування генплану міста			16,3		
благоустрій міського кладовища в сел. Геологів			69,0		
- кладовище в с. Степанівка			54,7		
Ремонт і реконструкція доріг	1500,0		3984,3		265,6
Програма підтримки електротранспорту			294,0		
Дотації з міського бюджету сільським, селищним та районним у місті радам	1751,1		2658,0		151,8
Всього	72266,8	28589,0	84074,0	43696,6	116,3
Перехідний залишок коштів			3526,0		
Всього видатків	72266,8	28589,0	87600,0	43696,6	121,2

- w У поточному періоді **вчасно і у повному обсязі** проводяться видатки на реалізацію статті 57 Закону України "Про освіту" **в частині оплати вислуги років** (в розмірі 100% від нормативу), **матеріальної допомоги на оздоровлення та винагороди за сумлінну працю** (в розмірі 100% посадового окладу).
- w В цілому на освіту, охорону здоров'я, культуру та фізкультуру у першому півріччі спрямовано коштів у сумі 51,1 млн.грн. **Заробітна плата та відпускні працівникам бюджетної сфери виплачені в повному обсязі та своєчасно** (на загальну суму 43,7 млн.грн.). **Заборгованість по заробітній платі відсутня.**
- w Проводиться **харчування дітей з урахуванням пільгових категорій**, видатки на яке за 6 місяців становлять **1,3 млн.грн. Кількість дітей, які охоплені оздоровленням влітку 2004 року, зросла на 10%** в порівнянні з минулим роком. В цілому планується оздоровити дітей на загальну суму **69 тис.грн.**
- w **Вперше** у цьому році проводиться з міського бюджету **оздоровлення дітей працівників бюджетної сфери**, на яке виділено **45,0 тис.грн.**
- w **Забезпечено інсуліном пільгові категорії громадян на 124 тис.грн., придбано слухових апаратів на 22,5 тис.грн., пільгових медикаментів на 202,8 тис.грн., проведено зубопротезування на 20 тис.грн.**
- w Особлива увага у поточному році, як і у минулому, приділяється **капітальному ремонту житлового фонду**. На зазначені цілі в поточному році **виділено вже 443,0 тис.грн.** Вже виконано капітальний ремонт - 9 кровель, 19 систем каналізації, 1 системи центрального опалення, 9 систем холодної води та поточний ремонт 195 систем центрального опалення, 64 системи гарячого водопостачання та 80 систем холодного водопостачання. Проведена опресовка 135 систем центрального опалення, та здано за актами 64 системи центрального опалення.

За період з 2000 по 2003 роки об'єми фінансування по капітальному ремонту житлового фонду та ліфтів збільшився в 5,5 раза.

w **Благоустрій** міста проведено на **2,4 млн.грн.** Питання санітарного стану вуличної мережі, озеленення міста, утримання зон масового відпочинку та паркових масивів, відновлення та покращання зовнішнього освітлення останнім часом вирішуються планомірно, якісно та результативно.

§ Значні обсяги робіт виконано та виконуються по благоустрою скверу Потьомкіна, пл. Героїв Сталінграду (влаштовані квітники, сплановано територію, встановлені додаткові лавки та урни, забезпечено полив зелених зон), центральних парків міста ім. Ленінського Комсомолу та ім. Леніна.

§ З фонду охорони навколишнього природного середовища в поточному році були виділені кошти на придбання та посів 170 кг. газонної трави. На 26 тис. грн. придбано 2100 саджанців дерев та 750 кущів.

§ Підрядними підприємствами головного управління з питань життєдіяльності міста за час проведення акції "Благоустрій України" було очищено понад 380 тис. кв. м зелених зон, 517 тис. кв.м прибордюрної частини доріг.

§ У 2004 році стабільно забезпечується робота фонтанів міста, розроблено та затверджено чіткий графік їх роботи у святкові та вихідні дні.

§ Здійснювалася Програма зовнішнього освітлення вуличної мережі міста.

З початку 2004 року прокладено 1,1 км кабелю під землю, відремонтовано понад 690 світильників, 187 кабельних ящиків, проведено заміну понад 1700 електроламп в світильниках, встановлено після ремонту 575 світильників.

Відновлено зовнішнє освітлення вулиць Лавреньова, Ілліча, Димитрова, 200 років Херсону, Покришена, 49 Гв.дивізії, пр. Ушакова.

w **На будівництво** у 1 півріччі профінансовано **1,1 млн.грн.**, що на 300 тис.грн. більше ніж за 6 місяців минулого року.

w Однією з найболючіших проблем міста протягом останніх років був незадовільний **стан доріг**. У минулому році за рахунок коштів міського бюджету було відремонтовано проїжджу частину головних вулиць міста площею 217 тис.кв.м. У 1 півріччі п.р. ці роботи вже проведено на площі 108,9 тис.кв.м. Капітально відремонтовано **із застосуванням „Реміксеру”** вул. Залізничну, вул. Червонопрапорну, площу Свободи, вул. Декабристів, вул. І.Куліка, вул. Залаегерсег, вул. 40 років Жовтня. Встановлено 254 дорожні знаки, нанесено дорожні розмітки на площі 6,1 тис.кв.м, проведено очистку 1,8 тис.пог.м дренажної системи, 9,4 тис.пог.м зливової каналізації. **Ремонт доріг профінансовано на суму 4,0 млн.грн.**

w **Вперше** в Державному бюджеті передбачено субвенцію місцевим бюджетам **на заходи з упередження аварій у житлового-комунальному господарстві та на виконання інвестиційних проектів (5,9 млн.грн.)**. Це дасть можливість провести роботи по газифікації населених пунктів Антонівка, Кіндійка, сел.Нафтогавань, відремонтувати ряд житлових будинків та частину каналізаційної мережі міста, тепlopункти. **До міського бюджету в I півріччі вже надійшло 1,7 млн. грн.**, але у зв'язку з пізнім надходженням ще не профінансовані.

Крім того, до місцевого бюджету надходять **цільові кошти** з Державного бюджету, призначені **на допомогу сім'ям з дітьми та на виплату комунальним підприємствам компенсації у зв'язку з наданням пільг населенню по оплаті комунальних та транспортних послуг.**

Протягом багатьох років у місті накопичувалися значні проблеми, пов'язані з підтопленням, наявністю великої кількості аварійних будинків „гнучкої” схеми, відсутністю коштів на оновлення тролейбусного парку, аварійним станом мосту через р.Кошову та інші.

§ На даний час триває **реконструкція аварійного мосту через річку Кошову**, за рахунок допомоги Кабінету Міністрів України передбачено залучити коштів у сумі **3,8 млн.грн.**

§ У 1 півріччі п.р. Кабінетом Міністрів України виділені кошти з держбюджету на **оновлення рухомого складу тролейбусного парку**, за які придбано 6 тролейбусів на суму **3,8 млн. грн.**

§ Великою проблемою в місті є **технічний стан будинків „гнучкої схеми“**. Першочерговим завданням програми поетапного відселення мешканців цих будинків є забезпечення житлом громадян, які проживають у них. Загальна площа будинків, що підлягають відселенню - 72664,0 кв.м, кількість квартир – 1417 (без урахування розподілу особових рахунків). В 2003 році було виділено з міського бюджету 850 тис. грн. для відселення мешканців 22 квартир житлового будинку 17 по пр. Будівельників. **Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.06.04 №375-р „Про виділення коштів для відселення мешканців аварійного будинку у м. Херсоні“ передбачено 3405 тис.грн. для відселення решти мешканців квартир даного будинку.**

Тобто, місто переходить до сталого поступового розвитку.

Одним з головних свідчень про це є **зростання ділової активності городян**, підвищення оплати їх праці, зростання заощаджень (депозитів) у банках.

З 214,8 тис. мешканців міста у працездатному віці офіційно **працюють 143,4 тис.осіб (68,8%)**, у т.ч.

- на підприємствах, організаціях, в установах – 107 тис.осіб;

Ø Промисловість	32,7 тис.чол.	30,6%;
Ø Транспорт	15,8 тис.чол.	14,7%;
Ø Освіта	14,2 тис.чол.	13,3%;
Ø охорона здоров'я та соціальна допомога	14,0 тис.чол.	13,1%;
Ø державне управління	7,1 тис.чол.	6,7%;
Ø оптова й роздрібна торгівля	7,0 тис.чол.	6,5%;
Ø операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги користувачам	4,0 тис.чол.	3,7%;
Ø колективні, громадські та особисті послуги	4,0 тис.чол.	3,7%;
Ø будівництво	2,7 тис.чол.	2,6%;
Ø фінансова діяльність	2,3 тис.чол.	2,1%;
Ø сільське господарство, мисливство та лісове господарство	1,9 тис.чол.	1,8%;
Ø рибне господарство	0,7 тис.чол.	0,6%;
Ø готелі та ресторани	0,6 тис.чол.	0,6%.

- на малих підприємствах – 20,5 тис.осіб;

- займаються власним бізнесом (фізичні особи) – 15,9 тис.осіб.

За січень-травень **середньомісячна заробітна плата** працівників підприємств, організацій і установ складала 484,97 грн., що на 23,7% вище рівня відповідного періоду минулого року.

В усіх видах економічної діяльності середня заробітна плата перевищує встановлений рівень мінімальної заробітної плати (205 грн. з 01.12.03). У більшості галузей (крім рибного господарств, торгівлі, готельного та ресторанного бізнесу, охорони здоров'я та соціальної допомоги, колективних та громадських послуг) вона перевищує також прожитковий мінімум, встановлений для працездатної особи (365 грн.). Найбільший рівень середньої заробітної плати в фінансових установах (984,68 грн.), що в 2 рази перевищує середній рівень по економіці міста, найнижчий – в колективних та громадських послугах (325,28 грн.) – 67,1%

У малому бізнесі офіційно задекларована середня заробітна плата (за 2003 рік) становила 257,53 грн. на місяць з приростом до попереднього року у 14%.

Фонд оплати праці по місту за січень-травень п.р. складає більше 306 млн.грн.(з урахуванням малого бізнесу).

У місті сформовано ринок праці, послуги з працевлаштування надають 3 районні центри зайнятості, зареєстровано близько 50 приватних кадрових агенцій, 38 з них мають ліцензії на проведення робіт з працевлаштування за кордоном. Активізувався попит робочих професій на ринку праці.

Станом на 01.07.04 за даними центрів зайнятості (без приватних агенцій) підприємства міста мають потребу у більш ніж 1,3 тис. працівників, більше половини з них заявлено промисловими підприємствами.

Всього вакансій	1332
у т.ч.: робочих	974
службовців	249

У промисловості: 687

За даними агенцій, попит робітників по місту складає ще близько 1,5 тис. осіб.

- v Протягом 2003 року заощадження (депозити) фізичних осіб зросли на 58% і становили більше 770 грн. на одного мешканця.

Зростання заощаджень як підприємств, так і фізичних осіб (питома вага останніх у загальних депозитах зростає з 76% у 2002 році до 78% - у 2003 році), веде до активного розвитку банківської системи у місті.

- v На кінець I півріччя у місті працює 27 банків, що свідчить про зростання активного капіталу та фінансової активності у місті.

Вже минули ті часи, коли відбувалося масове скорочення працюючих на головних підприємствах міста, закривалися виробництва і громада „виживала” тільки за рахунок самозайнятості населення.

На даний час у Херсоні **працює 914 підприємств, організацій і установ „великого” бізнесу**, кількість яких щорічно зростає за рахунок підприємств, що були створені і розпочинали свою діяльність як „малий” бізнес”, та з часом розвинулися до стану „великих”.

- ö Тільки у **промисловому комплексі міста** кількість працюючих підприємств зростає з 2000 року більш як на третину (на 23 підприємства) і складає на даний час 87 підприємств, на яких працює 32,7 тис. городян.

У місті з'явилися такі підприємства, як ЗАТ „Сада”, що виробляє акумулятори для автомобілів, як СП „Ост-Вест Консалтинг”, що будує дельтаплани та аероплани для країн Європи, як ТОВ „Анто-Рус”, що на вивільнених площах суднозаводу майже 3 роки веде збирання легкових автомобілів та інші. ТОВ „Механічний завод”, який створено на базі колишнього „Ремонтно-механічного заводу”, що ледве животів, став одним з провідних підприємств галузі металургії та оброблення металу та одним з найбільших експортерів продукції у місті.

На тлі зростання доходів городян та змінами у їх попиті найбільших змін зазнала **галузь харчової промисловості** та перероблення сільськогосподарських продуктів, яка представлена 21 підприємством (проти 9 – за радянських часів), на яких працює близько 3 тис. осіб. „Флагманами” галузі залишаються знайомі нам здавна ВАТ „Комбінат хлібопродуктів”, ЗАТ „Кондитерська фабрика”, ЗАТ „Херсонський міськмолокозавод”, ВАТ „Херсонський хлібокомбінат”, які виробляють 4/5 частини всього обсягу продукції харчової та переробної промисловості, активно працюють не тільки по збільшенню виробництва, а і по розширенню і оновленню асортименту.

Але тільки у поточному році до складу промислових з малого бізнесу перейшло 9 підприємств. Серед них: ТОВ „Співдружність ініціативних працездатних інвалідів” (за 1 півріччя п.р. вироблено продукції на 3,5 млн.грн.), Дочірнє підприємство „Гауда” ТОВ „Станіслав і К” (3,4 млн.грн.), Приватна ВКФ „Пані Крістіна” (1,9 млн.грн.), Дочірнє підприємство „Американської компанії „Фрідом Фарм Інтернешнл інк” (1,2 млн.грн.). Нові харчові підприємства виробляють олію, майонез, соуси, напої, молочні, хлібобулочні та макаронні вироби.

Підприємствами галузі поставлено на продуктовий ринок у 1 півріччі:

- продуктів кисломолочних – більше 5 тис.тонн (у 4,6 раза більше відповідного періоду минулого року);
- молока – майже 4 тис.тонн (у 4,3 раза більше);
- сирів жирних – 744 тонни (+17,5%);
- олії – більше 500 тонн (+39,2%);
- кондитерських виробів – майже 5 тонн (+5,2%);
- хлібобулочних виробів – 11235 тонн (+1,4%);
- борошна – 17420 тонн (-13,1%);
- макаронних виробів – 507 тонн (+28%).

- ö У першому півріччі п.р. продовжує зростати ділова активність **будівельних підприємств**. З початку року будівельниками укладено контрактів підряду на суму більше 65 млн.грн., що у 2,3 раза більше ніж у відповідному періоді попереднього року. Завдяки забезпеченості замовленнями, виконано підрядних робіт на 49,1 млн.грн., що у 2 рази більше проти відповідного періоду попереднього року. Провідними підприємствами галузі можна вважати ХМГ ШБП, ЗАТ „Південмормонтаж”, АПБФ „Херсонбуд”, ТОВ „Епоха”, ЗАТ „Спецбуд”, ПП „Парнас” та інших. Зростає і чисельність працюючих на будівельних підприємствах міста (на 245 осіб) і становила близько 2,8 тис. осіб.

Зростання обсягів будівництва у місті привело до збільшення обсягів виробництва будівельних матеріалів. Трьома підприємствами: ВАТ „Комбінат стінових та в'язучих матеріалів“, ЗАТ „Управління виробничо-технічної комплектації“ та ЗАТ „Южспецбетон“ збільшено випуск будівельних матеріалів до відповідного періоду минулого року. Ними вироблено 24,9 млн.шт. умовної цегли (на 36,1% більше ніж у відповідному періоді попереднього року), у т.ч. цегли керамічної 4,6 млн.шт. (на 48,4% більше), цегли силікатної – 20,3 млн.шт. (+33,6%); розчинів будівельних – 2,6 тис.тонн. (в 2,9 раза більше), бетону товарного – 1,1 тис.тонн (в 3,7 раза більше), елементів конструкцій збірних для будівництва – 2 тис.м.куб (2,6 тис.тонн).

Після багаторічного спаду у житловому будівництві, коли воно велося тільки індивідуальними забудовниками, у 2003 році відбулося збільшення введеного в експлуатацію житла. Введено 47,6 тис.кв.м, що на 13,2% більше ніж у 2002 році. У 2004 році передбачено ввести в експлуатацію у місті 32 тис.кв.м житла у 8 багатоквартирних будинках, які будуються: по вул. Кірова – 20 квартир, 106-квартирний будинок по вул. 49 Гвардійської дивізії, 80 квартир – по вул. Миру (реконструкція гуртожитку), 70-квартирний будинок у МКР 4-й Таврійський, 63-квартирний будинок по вул. Червонофлотській, 32-квартирний – по вул. Леніна (підвищеної комфортності), 65-квартирний – по вул. Калініна, 72-квартирний – по вул. Поповича та побудувати 38,5 тис.кв.м індивідуального житла.

ö Про зростання ділової активності у місті свідчить розвиток **транспортного комплексу**.

Û За 6 місяців перевезено 4,3 млн.тонн **вантажів**, що на 17,8% більше ніж у 1 півріччя минулого року. Вантажоборот склав 2175,1 млн.т.км.

Херсонською залізницею перевезено 3685,0 тис. тонн вантажів, що на 16,2% більш ніж у січні-червні 2003 року. Вантажні перевезення автотранспортом збільшилися на 37,5% і склали 252,0 тис. тонн; морським транспортом збільшилися на 12,7% і склали 255,6 тис. тонн. Вантажні перевезення річковим транспортом склали 89,7 тис. тонн, що на 65,7% більше аналогічного періоду 2003 року.

Херсонським морським торговельним та річковим портами у січні-червні 2004 року перероблено відповідно 1193,0 тис. тонн та 544,2 тис. тонн вантажів, оброблено 222 та 243 суден.

Û Зростають також і **пасажи́рські перевезення**. З початку року вони склали 49,8 млн.чол., що на 16,6% більше ніж у минулому. Пасажирооборот зріс на 16,2% і становив 909,6 млн.пас.км. Зростання обсягів пасажирських перевезень спостерігається по усіх видах транспорту.

Найбільшими перевізниками пасажирів по місту серед автотранспортних підприємств були: КП „Херсонелектротранс“, ПП "МИС", ПП "Корнет-стиль", ПП "Аскольд і К", КП „Херсонкомунтранссервіс“.

Û Одним з головних показників розвитку міста є розвиток **системи зв'язку**. І якщо ще 10 років тому на ринку цих послуг трьома підприємствами пропонувалися тільки послуги „пошта-телефон-телеграф“, то на даний час існує більше 20 операторів, які надають, крім традиційних, також послуги мобільного, комп'ютерного, супутникового, транкінгового, пейджингового, радіозв'язку, проводового мовлення тощо. Доходи від цих видів послуг складають вже близько чвертини усіх доходів підприємств галузі та продовжують активно зростати.

За січень-квітень доходи від надання послуг зв'язку склали 50,7 млн.грн. і зросли у порівнянні з відповідним періодом минулого року на 11%.

Підприємства галузі створили робочі місця для 5,8 тис. осіб, своєчасно сплачують заробітну плату, є провідними платниками податків.

Ємність телефонної мережі міста складається з 94 тисяч номерів, на 100 мешканців припадає 34,6 телефонних номерів.

У місті діє більше 10 інтернет-провайдерів. Абонентами мобільного зв'язку є близько 30 тис. мешканців міста.

ö **Сільське господарство**. Міська територіальна громада має у розпорядженні 18,9 тис.га земель сільськогосподарського призначення, які використовуються сільгосппідприємствами, фермерами та населенням, здаються в оренду.

Під врожай 2004 року сільгоспвиробниками міста посіяно 2,4 тис.га озимих та 8,1 тис.га ярих культур, підживлено озимі на площі 1,7 тис.га. Під овочі зайнято 1,35 тис.га.

Для забезпечення збирання врожаю підготовлено 21 зернозбиральний комбайн, 9 жниварок, іншу сільськогосподарську та транспортну техніку.

Очікується зібрати: 10 тис.тонн зернових культур (у т.ч. пшениці – 3,8 тис.тонн) з середньою врожайністю 17,5 ц/га; 18,9 тис.тонн овочів, 1,8 тис.тонн фруктів, 0,5 тис.тонн бахчевих.

ö Свідченням зростання добробуту городян є також зростання, протягом 4 останніх років, обсягів **роздрібно́ї торгівлі та сфери послуг**.

Тільки за 1 півріччя п.р. роздрібний товарооборот збільшився (до попереднього року) на 38% і склав 372,6 млн.грн.

Продаж промислових товарів збільшився на 71,2%, товарооборот склав 213,1 млн.грн., продуктів харчування – на 27,2%, або 159,5 млн.грн.

На території міста функціонують 2063 підприємства роздрібної торгівлі, серед яких 10 супермаркетів; 497 підприємств громадського харчування, у т.ч. 8 ресторанів, 298 кафе; 503 підприємства побутового обслуговування.

Одним з перспективних напрямів розвитку міста є **розвиток туристичної галузі**. Послуги населенню надає 31 туристична фірма, 6 готелів та 2 профілакторії. На початку 2001 року створено Херсонське обласне відділення Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні, яке стало одним із засновників туристично-транспортного кластеру „Південні ворота України“, до якого увійшли також підприємства і організації міста: АТЗТ „Туристичний комплекс „Бригантіна“, АТЗТ „Готельний комплекс „Фрегат“, Міжнародний аеропорт „Херсон“, автопідприємство „Аскольд і К“.

Серед проектів цієї організації створення гольф-траси у місті, історико-туристичного комплексу під відкритим небом „Козацький форпост“ в смт. Антонівка.

Розвивається сфера розваг. Створено 14 суб'єктів підприємницької діяльності з організації і утримання тоталізаторів, гральних закладів (10 тоталізаторів – букмекерських контор, 4 гральні заклади – казино).

Юридичні послуги населенню міста надають 28 нотаріальних контор, з них – 3 державні.

Становлення та розвиток малого підприємництва у Херсоні є важливою передумовою здійснення радикальних ринкових перетворень, реалізації стратегії економічного зростання.

Усього у малому бізнесі задіяно близько 19% працездатного населення міста, які формують близько 12% надходжень до бюджетів усіх рівнів.

На початок липня п.р. кількість **зареєстрованих фізичних осіб** – суб'єктів підприємництва становила близько 34 тис. осіб, із них працюючих – близько 16 тис. осіб, тоді як на початок липня минулого року їх було близько 12 тис. осіб.

Щорічний приріст кількості зареєстрованих **малих підприємств** складає 4-7 відсотків, **фізичних осіб** суб'єктів підприємницької діяльності – до 10 відсотків.

За підсумками 2003 року у місті **функціонувало 3094 малих підприємств**, що на 8,6% більше ніж у 2002 році.

При цьому на 10 тис. осіб наявного населення в місті в 2003 році припало 85 малих підприємств, ріст у порівнянні з 2002 роком склав 160,4%.

Чисельність працюючих на малих підприємствах робітників також збільшується, на початок 2004 року їх чисельність склала 20,2 тис. осіб, що на 6,5% більше ніж у 2002 році.

Для здійснення підприємницької діяльності суб'єктам підприємництва у I півріччі 2004р.:

- **надано в оренду 125 нежилых приміщень** загальною площею понад 15 тис. кв.м, що на 3,3% більше, ніж за відповідний період минулого року;

- **надано у власність 39 нежилых приміщень** загальною площею 5,4 тис. кв.м., що на 84,6% більше ніж за відповідний період минулого року;

- **надано в користування 188 земельних ділянок** загальною площею близько 142 тис. кв.м., що на 60% більше ніж за відповідний період минулого року;

- **надано згоду на відкриття 8 міні-виробництв**, що забезпечило створення 350 нових робочих місць;

- **надано 75 дозволів на виконання будівельно-монтажних робіт.**

Для вирішення проблем, пов'язаних з розвитком малого бізнесу міською радою затверджена **Програма розвитку малого підприємництва у місті Херсоні на 2003-2004 роки**, основною метою якої є створення правових, організаційно-економічних умов його розвитку.

Розширюється інфраструктура підтримки підприємництва. У 2003 році зареєстровано **Херсонський міський фонд підтримки підприємництва**, який здійснює виконання Програми розвитку малого підприємництва у м. Херсоні.

Для виконання міської Програми розвитку малого підприємництва на 2003-2004 рр. із міського бюджету у 2003 році було профінансовано **200 тис.грн.**, у 2004 році передбачено **50 тис.грн.**, із яких вже профінансовано **6 тис.грн.**

Для подальшої підтримки підприємництва, підвищення прозорості і спрощення реєстраційних і дозвільних процедур у м.Херсоні у вересні 2002 року створена **Реєстраційна палата**, у грудні 2003 року відкрито **Єдиний офіс**.

Багато херсонців, що вирішили зайнятися бізнесом, вже мали можливість познайомитися з роботою Єдиного офісу. **Представники 30 служб** міста ведуть прийом з питань погодження документів для одержання дозволу на розміщення, будівництво та реконструкцію об'єктів громадського, промислового призначення, а також початок роботи об'єктів підприємницької діяльності. Щоп'ятниці біля їх столів відвідувачів не бракує.

Близько 850 бізнесменів вже звернулися до Єдиного офісу. Розглянуто 5559 питань.

Інші обласні центри України позитивно оцінили нашу ініціативу. Представники місцевих органів самоврядування Кривого Рогу, Дніпропетровська, Івано – Франківська вже відвідали Херсон, щоб запозичити досвід з організації роботи з підприємцями в Єдиному офісі, оскільки в Україні в такому

широкому обсязі надання послуг він – єдиний.

ö На тлі стабілізації та розвитку у господарському комплексі необхідно відзначити значний розвиток **галузі вищої освіти**, яка на даний час є не тільки „кузнею кадрів”, але і одним із джерел наповнення бюджету. Кількість навчальних закладів вищої акредитації зросла протягом пострадянського періоду більш ніж у 4 рази і складається на даний час з 23 закладів, серед них:

3 академії (з філіями);

10 університетів (з філіями);

4 інститути (з філіями),

у яких здобувають вищу освіту більше 26 тис. молодих громадян України за 53 спеціальностями.

На базі ХДТУ створено технопарк „Текстиль”, до складу якого увійшли підприємства текстильної галузі, спрямований на розвиток галузі.

öПро зростання добробуту городян свідчить показник **наявності автотранспорту у населення**. На 1 тис. городян припадає 156 одиниць автотранспорту, у т.ч. 115 – легкових авто. У приватній власності городян знаходиться 55802 одиниць транспорту, з них легкових – 41020; 1127 автосамоходів утримують 7839 одиниць автотранспорту.

У 1 півріччі до бюджету надійшло 2,5 млн.грн. транспортного податку (з власників транспортних засобів та інших самохідних машин та механізмів), що на 203 тис.грн. (9%) більше аналогічного періоду минулого року.

70% цього податку, або 1,8 млн.грн., спрямовані в міський бюджет.

Ставка транспортного податку коливається

з 19,3 грн. (малолітражні авто типа „Ока”);

до 244,5 грн. (легкові авто типа „Волга”);

та 1672,5 грн. (вантажні, автобуси типа „ЛАЗ”).

Юридичні особи сплачують податок по кварталах, фізичні – 1 раз на 2 роки.

Такі явища, як розвиток банківської системи, системи вищої освіти, системи комунікацій та зв'язку свідчать про перспективність та привабливість міста, про великі можливості у його подальшому розвитку.

öРозвиток **інвестиційної діяльності** як шлях економічного зростання та підвищення життєвого рівня населення знаходиться у колі пріоритетних напрямків діяльності міськвиконкому.

На початок цього року прямі іноземні інвестиції по 43 підприємствах м.Херсона склали близько 27 млн. дол. США. За I півріччя 2004 року у місто Херсон надійшло ще 1,9 млн. дол. США, що в 2,9 раза більше ніж за відповідний період минулого року.

Значні суми інвестицій залучені ТОВ „Механічний завод”, ТОВ „Анто-Рус”, ВАТ „Херсоннафтопереробка”, „Комбінат хлібопродуктів”, „Завод скловиробів”, ЗАТ „Красень” тощо.

Інвестиції надходять також в сферу охорони здоров'я та соціального захисту. Так, за результатами візиту американської делегації Комітету споріднених міст Кент-Херсон, Херсонський обласний департамент отримав інвестиції у вигляді реактивів на суму 55 тис. дол.США. У 2004 р. цей проект здобуде подальшої реалізації у Херсоні, очікуються іноземні вкладення до 100 тис. дол. США.

У квітні цього року відбулася зустріч з головою благодійного фонду „Товарищ” Хансом Майером (Німеччина). Під час візиту до Херсону було надана допомога у вигляді медикаментів на суму 100 тис.євро.

Виконавчий комітет Херсонської міської ради працює над реалізацією ряду програм, у тому числі і міжнародних.

У рамках реалізації проекту БІЗПРО у січні 2004 року пройшла зустріч з директором з питань правової та регуляторної реформи Даніелем МакГрорі. Делегація відвідала Єдиний офіс, де мала можливість удосконалитися у створенні привабливих умов для інвесторів, для роботи іноземних партнерів у місті та ознайомитися з механізмом спрощення процедури започаткування підприємницької діяльності у Херсоні.

У травні 2004 року було затверджено Програма формування інвестиційного клімату міста Херсона на 2004/05 роки, до якої увійшло 15 інвестиційних проектів.

Останнім часом активізувався переговорний процес з міжнародними діловими колами. У березні відбувся офіційний візит до Херсону делегації з Кишиневу, у рамках якого була підписана Угода про торгово- економічне, науково- технічне і культурне співробітництво. Тільки за півроку пройшли зустрічі з представниками делегацій Казахстану, Польщі, міст Тирасполя, Москви та Сургуту, міста-побратиму Залаегерсег . Вони були поінформовані про сучасні соціально-економічні показники розвитку Херсону, потенційні можливості переробної промисловості та туристичної галузі міста і області. Російським підприємцям, що висловили зацікавленість до співробітництва, передано для опрацювання пакет інвестиційних пропозицій.

На початку червня відбувся візит до Нью-Йорку, де було проведено переговори з американською інвестиційною компанією, яка спеціалізується над впровадженням новітніх технологій у

галузі переробки відходів, стосовно будівництва в майбутньому в Херсоні сучасного заводу по екологічно чистій переробці сміття.

У ході переговорів з представниками делегації Асоціації сприяння розвитку та співпраці "Україна-Ізраїль" на прекінці червня була розглянута можливість щодо встановлення побратимських відносин між Херсоном та Ашкелоном (Ізраїль).

Значна активізація інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності міськвиконкому ще раз підтверджує спрямованість органів місцевого самоврядування на сприяння залученню інвестицій та створення привабливих умов для роботи іноземних партнерів у Херсоні.

Зовнішньоторговельні операції здійснюються з партнерами з 87 країн світу. В структурі експорту значна частина припадає на поставки зернових, нафтопродуктів, алюмінію та виробів з нього, одягу, суден. Обсяг:

- експорту послуг у I кварталі 2004 року у м.Херсоні склав понад 6 млн.дол.США;
- імпорту послуг – близько 60 тис.дол.США;
- експорту товарів по 80 підприємствах міста склав майже 30 млн дол;
- імпорту товарів по 66 підприємствах – 12 млн.дол.

Питанням поліпшення справ у соціальній сфері приділяється велика увага як з боку держави, так і з боку міської влади.

Основною метою **політики зайнятості** є підвищення продуктивності зайнятості населення, посилення соціального захисту громадян від безробіття.

Офіційна кількість безробітного населення на 01.07.04 складає 10084 чол., що на 4% менше ніж у відповідному періоді минулого року.

По кожному району міста розроблені річні районні програми зайнятості населення.

Протягом 6 місяців 2004 року за сприяння центрів зайнятості **працевлаштовано** 2615 чол., в т.ч. 863 чол. молоді до 28 років (в 2003 році – 1543 чол.).

Одним із основних напрямків активної політики зайнятості є **організація оплачуваних громадських робіт**. За 6 місяці 2004 року в громадських роботах взяло участь 1933 осіб, що майже у три рази більше ніж за відповідний період 2003 року.

Для сприяння зайнятості категорій громадян з обмеженою конкурентоспроможністю на ринку праці бронюються робочі місця. У 2004 році на заброньовані робочі місця працевлаштовано 94 чоловіки (у 2003 році – 44 особи).

Підвищення темпів зростання економіки у державі дало можливість Уряду значно збільшити обсяги коштів, спрямованих на соціальний захист громадян.

В першу чергу потурбувалися про найвразливіші категорії громадян – **пенсіонерів та малозабезпечених громадян.**

У 2003 році було здійснено 2 підвищення пенсій (у квітні та липні). З 2004 року мінімальні пенсії підвищено на 12%.

З 2004 року введено нову систему пенсійного забезпечення – через систему пенсійного страхування. Це дасть можливість працюючим громадянам самим формувати свою пенсію, оскільки розмір пенсії напряму пов'язаний з розміром легально отриманої заробітної плати та стажу, з якого обчислюється пенсія.

До Пенсійних фондів міста за 1 півріччя п.р. надійшло близько 122 млн.грн. власних коштів. Сплачено пенсій на суму 113,8 млн.грн., що на 29,5 млн.грн. (або на 35%) більше за аналогічний період минулого року. Кількість пенсіонерів у місті складає близько 110 тис. осіб.

Підвищено розмір допомоги **сім'ям з дітьми та малозабезпеченим сім'ям.**

Так, якщо у 2003 році одноразова допомога при народженні дитини для працюючих становила 320 гривень, то у 2004 році – 684 гривні. Збільшено також розмір цієї допомоги і для непрацюючих матерів. Відновлено виплату допомоги одиноким матерям, яка становить зараз 38,0 грн. на місяць.

У 2004 році з державного бюджету на виплату державної допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям виділено 8,2 млн.грн. проти 6,2 млн.грн. у 2003 році.

Потурбувалися і про **інвалідів війни**. З травня 2004 року інваліди війни I групи щомісячно отримуватимуть 50 грн. додатково до пенсії. Інваліди війни II та III групи будуть отримувати до 50 грн. на місяць, якщо їх пенсія не перевищуватиме розміру прожиткового мінімуму для непрацюючих осіб.

У місті діє Державна програма надання **житлово-комунальних субсидій**. У 1 півріччі їх призначено більше ніж 5,8 тис.городян. Середня сума субсидії на житлово-комунальні послуги складає 61 грн. на місяць (зросла на 3,3%), на придбання палива – 414 грн. (зросла у 2,1 раза).

У місті діє ряд **муніципальних програм, які спрямовані на посилення соціального захисту найбільш вразливих категорій мешканців міста.**

У 2003 році розпочала діяти **програма "Муніципальний хліб"**, згідно з якою непрацездатні громадяни, які отримують пенсію, нижчу 100 грн., мають змогу придбати за пільговою ціною 14

хлібобулочних виробів на місяць. На даний час цією можливістю користуються понад 5 тис. городян. На даний час розширено категорії громадян, які можуть користатися цією програмою – це опікуни, сім'ї, в яких виховуються діти-інваліди, та інваліди I групи усіх категорій (крім інвалідів Ввв).

Розширено перелік пільгових категорій громадян, які користуються пільговими побутовими послугами відповідно до **муніципальної програми "Вдячність"**, за рахунок учасників бойових дій у Великій вітчизняній війні. Враховуючи велику популярність програми серед ветеранів війни, її соціальну значущість, у 2004 році на виконання цієї програми виділено 60 тис.грн., що в 1,5 разів більше ніж у минулому році, до переліку пільгових категорій громадян включено вдів померлих учасників бойових дій, визнаних за життя інвалідами, опікунів дітей-сиріт та дітей, що залишились без батьківського піклування.

У минулому році вперше за багато років у міському бюджеті були передбачені кошти на **гаряче харчування малозабезпечених мешканців міста**. На ці цілі було виділено 116,4 тис.грн., гаряче харчування отримали протягом 2003 року 2900 осіб. У 2004 році на гаряче харчування малозабезпечених городян виділено 210,1 тис.грн., що в 1,8 разів більше проти минулого року. За 6 місяців поточного року гаряче харчування отримали 2480 осіб.

Для **інвалідів війни** міським бюджетом 2004 року передбачено **45 тис.грн. на безкоштовні продовольчі набори, які вони отримають протягом року**.

Збережено **пільги по платі за житлово-комунальні послуги** інвалідам по зору I та II груп, сім'ям воїнів, загиблих в Афганістані. На це у міському бюджеті передбачено у 2003 році – 192 тис.грн, у 2004 році – **250 тис.грн.**, що в 1,3 раза більше проти минулого року.